

Kulturspannmål

Äldre sorters spannmål skiljer sig på flera sätt från moderna sorter. De har ofta en stark lokal koppling till sin region, med en lång anpassningsprocess till den lokala miljön och en rik historia bakom sig.

Kulturspannmål är äldre sädeslag som inte förädlats i samma utsträckning som moderna vete- och rågsorter. När det gäller näringsinnehåll och smak bjuder de ofta på en större variation av vitaminer och mineraler, och ger bröd och bakverk en fylligare och mer komplex smak. Även om kulturspannmål generellt ger lägre skördar än moderna sorter, kan de ofta säljas till högre priser – en fördel som gör dem ekonomiskt intressanta, särskilt för mindre gårdar eller vid odling på svagare jordar.

Tack vare sin naturliga motståndskraft mot växtsjukdomar kräver de mindre bekämpning och passar därför väl i ekologiskt jordbruk. De är dessutom tåliga mot ogräskonkurrens och klarar sig utan konstgödsel. Med sin kraftiga växtform, långa strån och rikliga bladmassa skuggar de effektivt ogräs, medan de djupa rötterna når ner till näring och vatten på större djup, vilket gör dem mer motståndskraftiga mot torka. Dessa rötter bidrar också till att förbättra jordstrukturen och öka markens vattenhållande förmåga, något som gynnar jordhälsan på sikt.

Hans Larsson visar kulturspannmål
Foto: Cecilia Kilbride

Fältvandring

Under juli månad arrangerades två fältvandringar med tema kulturspannmål av Kerstin Fredlund, Hidden in grains och Hermann Leggedör, Agri-kultur i Småland. Den ena hölls på Solmarka gård i Vassmolösa och den andra på Ölands Muséum Himmelsberga. Odlingarna och fältvandringarna finansierades via Länsstyrelsens projekt; Ett rikt odlingslandskap.

Båda tillfällena leddes av växtförädlare Hans Larsson som började samla gamla kultursorter av spannmål 1994. För dryga 20 år sedan grundade han föreningen Allkorn med syfte att sprida, bruka och bevara kultursorter. På de två träffarna fick de cirka 30 deltagarna bland annat se odlingar av Höstspeltvete från Öland och Gotland, Dalavete, Höstvete Starke, Enkornsvete, svart och röd Emmervete och Purpurvete.

Fältvandringarna genomfördes som en del av projektet Ett rikt odlingslandskap och är finansierade av Länsstyrelsen Kalmar län med medel från EU:s Strategiska plan.

Vill du veta mer om projektet Ett rikt odlingslandskap?

Genom kurser och rådgivning får du praktisk kunskap om biologisk mångfald, skötsel av betesmarker och vikten av lantraser. Du får lära dig mer om hur du bevarar landskapet och gör det till en del av ditt företag samt hur du kan producera mat och samtidigt bevara natur- och kulturvärden.

Läs mer på vår hemsida: [Ett rikt odlingslandskap / Länsstyrelsen Kalmar](#)